

Kadernota 2018

VASTHOUDEN, AFRONDEN EN DOORGEVEN

Kadernota 2018

De Kadernota 2018 is de opmaat voor de laatste programmabegroting van deze bestuursperiode. Een begroting die in het teken zal staan van het **vasthouden** van de koers die de afgelopen vier jaar is ingezet, het **afronden** van datgene dat in gang is gezet en het **doorgeven** van een gezonde begroting aan het volgende college en de volgende gemeenteraad.

Beleidsmatig perspectief: de stand in de koers

Aandacht voor veiligheid, leefbaarheid en de kwaliteit van de woonomgeving, passende zorg & ondersteuning voor onze inwoners en een impuls aan de economische ontwikkeling van de stad, in het bijzonder de binnenstad waren de belangrijkste prioriteiten voor het bestuursakkoord “Samen werken aan een Evenwichtig Roosendaal” waarmee we in 2014 aan de slag gingen.

Nu, ruim drie jaar verder, mogen we concluderen dat we daarmee een heel eind op weg zijn. Onderhoud van grijs en groen heeft een stevige impuls gekregen. Met onze vraaggerichte en gebiedsgerichte manier van werken sluiten we veel meer aan op de behoeftes van inwoners en bewonersgroepen. Burgerparticipatie is gewoon geworden. Buurtpreventieteams leveren samen met de professionele handhavers een belangrijke bijdrage aan het veiligheidsgevoel in stad en dorpen.

Nu ook de woningmarkt de grootste crisis achter zich heeft gelaten, kunnen we ook op het gebied van wonen weer vooruit kijken. Op basis van de woonagenda en samen met alle partners die zich hieraan hebben verbonden. De ontwikkeling van Stadsoevers en het aanpassen van de huidige woningvoorraad aan de snel veranderende wensen van de in dit opzicht ook steeds diverser wordende inwoners staan hierin centraal.

De werkgelegenheid groeit, mede dankzij de impulsen van het economisch actieplan. Roosendaal is wederom het middelpunt van de logistieke hotspot van Nederland. De Binnenstad is in rustiger vaarwater gekomen. De Nieuwe Markt heeft een facelift ondergaan en we mogen inmiddels voorzichtig concluderen dat op gebied van de leegstand van winkels het tij is gekeerd of aan het keren is. Nieuwe – veelal logistieke – bedrijven hebben zich de laatste jaren gevestigd op onze bedrijventerreinen en met de plannen van Avans Hogescholen voor een vestiging in Stadsoevers gaat de lang gekoesterde wens van HBO-onderwijs in Roosendaal eindelijk in vervulling.

De eerste fase van de decentralisatie van Jeugdzorg en delen van de AWBZ is in Roosendaal achter de rug. Deze fase van transitie – het overnemen en inbedden van deze taken in de gemeentelijke dienstverlening – is zonder strubbelingen verlopen. We zijn erin geslaagd om binnen de beschikbare budgetten deze taken uit te voeren, er zijn nauwelijks klachten, de klanttevredenheid is hoog en nergens zijn er misstanden geconstateerd. Dat was de uitdaging voor jaren 2015 en 2016 en hierin zijn we geslaagd.

Langzaam maar zeker zijn we ook begonnen met de echte transformatie van het stelsel van zorg en ondersteuning, met de overgang van HbH naar HbH+, de versterking van het voorliggend veld, de doorontwikkeling van WegWijs inclusief de jeugdprofessionals en de arrangementsbekostiging van de gespecialiseerde jeugdzorg. Dit laatste heeft inmiddels een landelijke voorbeeldfunctie. Ook onze Wmo-aanpak geldt landelijk gezien inmiddels als een van de meest vooruitstrevende werkwijzen.

Beleidsmatig perspectief: afronden en doorgeven

Dat er de eerste drie jaar van deze bestuursperiode al veel bereikt is, is echter geen reden om nu achterover te leunen. Op diverse onderdelen wil en moet het college het karwei nog afmaken. We voelen ons daarbij gesteund door de uitkomsten van het Burgerakkoord. Niet voor niets vragen onze inwoners daarin blijvend de aandacht voor thema's als veiligheid, kwaliteit leefomgeving, zorg en ondersteuning. Thema's die de afgelopen jaren al de nodige aandacht hebben gekregen, maar die volgens onze inwoners blijvend aandacht nodig hebben. Die wens vindt u terug in de concrete investeringsvoorstellen die wij in deze Kadernota doen, zoals o.a. integrale veiligheid, kwaliteitsimpuls grijs en groen, ophogen Wmo-budget voor individueel vervoer en investeren we in laagdrempelige voorzieningen als buurthuizen.

We willen investeren in de kwaliteit van groen en blauw (het water) in de stad. Voor een goede balans op de woningmarkt is het daarnaast noodzakelijk om samen met AlleeWonen te investeren in nieuwe tijdelijke huurwoningen voor met name 1 en 2 persoonshuishoudens in het goedkope segment.

Nieuw op de Roosendaalse agenda is het thema duurzaamheid. Een belangrijk thema waarmee Roosendaal met de duurzaamheidsagenda een goede start heeft gemaakt. Een essentieel thema ook voor de toekomst van onze gemeente. Op korte termijn gaan we hiermee concreet aan de slag. We gaan verder met energiebesparende maatregelen op de sportaccommodaties en nemen de nodige duurzaamheidsmaatregelen voor onze buurthuizen. We ondersteunen in het kader van Roosendaal Futureproof onze samenwerkingspartners in hun acties om van Roosendaal een meer duurzame stad te maken en maken middelen vrij om onze inwoners te faciliteren in het onderzoeken van mogelijkheden tot het duurzaam maken van de eigen woning.

Op economisch vlak blijft de Binnenstad een belangrijk speerpunt. De nieuwe centrumring moet een bijdrage leveren aan niet alleen de bereikbaarheid maar ook aan de ruimtelijke kwaliteit van het centrum. We hebben aandacht voor cultuur en culturele hotspots, als onderdeel van het totaalconcept van een aantrekkelijke binnenstad en willen meer invulling te geven aan de citymarketing. Op het gebied van cultuur wordt het Cultuurnetwerk verder verstevigd en wordt het cultuurfonds ingericht. Wij verwachten ook dat deze impulsen, samen met die van het al eerder ingezette Economisch Actieplan gaan leiden tot zodanig verbetering van de lokale arbeidsmarkt, dat we met het Werkplein en de andere D6-gemeenten in gesprek willen over onze ambitie wat betreft de uitstroom bijstandsgerechtigden. Gezien het economisch klimaat, waar meer arbeidskrachte wordt verwacht, en omdat we aan willen sluiten bij de kansen die de huidige en toekomstige arbeidsmarkt biedt, kan onze ambitie niet anders zijn dan een daling van het aantal bijstandsklanten.

Arbeidsmarkt en onderwijs zijn nooit los van elkaar te zien. Niet voor de korte termijn, maar zeker niet voor de langere termijn. We zijn dan ook blij met de kwaliteit van het MBO-onderwijs in Roosendaal en de komst van HBO-onderwijs. Onze focus voor investeringen ligt nu vooral bij het geven van een impuls aan de kwaliteit van de huisvesting voor het voortgezet onderwijs en op het gebied van huisvesting voor het primair onderwijs het vinden van een slimme balans tussen de dalende leerlingaantallen en het up to date maken van de schoolgebouwen zodat die ook voor deze groep leerlingen voldoen aan de eisen van deze tijd en het onderwijs dat daarbij hoort.

Op het gebied van (jeugd)zorg en maatschappelijke ondersteuning worden de risico's er, ook na 2018 niet minder op. Vooralsnog moeten we ervanuit gaan dat de Rijksbijdrage verder terug zal

lopen. Terwijl er nog steeds tijd nodig is voordat de nieuwe manier van werken, gericht op versterken van het voorliggend veld en van de netwerk organisatie WegWijs ook echt is geïmplementeerd en zowel financiële als beleidsmatige vruchten zal afwerpen. Een stelsel met een geschiedenis van enkele decennia transformeer je immers niet binnen een paar jaar.

Om niet in de val te trappen van snelle bezuinigingen die ten koste gaan van de kwaliteit van ondersteuning van onze kwetsbare inwoners, is het nodig de financiële buffer in de bestemmingsreserve sociaal domein in stand te houden. We moeten een nieuw systeem opzetten en dat kost tijd en geld.

Financieel perspectief 2018

Onderstaand financieel kader biedt een overzicht van de beschikbare middelen en vormt het uitgangspunt voor de integrale afwegingen in deze Kadernota.

Het overzicht toont aan dat er met het oog op de Programmabegroting 2018 financiële ruimte is. Dit bedrag is beschikbaar voor de dekking van autonome ontwikkelingen en nieuw of aangepast beleid.

Onder de tabel wordt de opbouw van het financiële kader toegelicht.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2018	2019	2020	2021
Uitgangspositie				
Structurele overschotten PB 2017	1.757	1.538	1.441	2.346
Overschot BUIG-gelden	1.862	3.003	3.432	3.432
Decembercirculaire 2016	454	575	669	737
Meicirculaire 2017	1.845	2.484	2.479	2.603
Wijziging kapitaallasten (IP en BBV)	-/- 32	-/- 31	-/- 10	-/- 26
Subtotaal	5.886	7.569	8.011	9.092
Vastgestelde raadsbesluiten				
Startersleningen	-/- 50	-/- 50	-/- 50	-/- 50
Uitbreiding team VTH	-/- 100	-/- 100	-/- 100	-/- 100
Afschaffen OZB voor scouting en buurthuizen	-/- 20	-/- 20	-/- 20	-/- 20
Herziene begroting WVS	-/- 1.087	-/- 1.285	-/- 1.440	-/- 1.440
Herstructureringsplan WVS	-/- 69			
Overdracht sportvelden	-/- 46	-/- 49	-/- 52	-/- 56
Wielerevolutie	-/- 37	-/- 37	-/- 37	-/- 37
Kwaliteitsimpuls Grijs en Groen	-/- 562	-/- 660	-/- 659	-/- 658
Subtotaal	-/- 1.971	-/- 2.201	-/- 2.358	-/- 2.361
Nog vast te stellen				
Begrotingen gemeenschappelijke regelingen	-/- 1.396	-/- 1.552	-/- 1.833	-/- 1.723
Subtotaal	-/- 1.396	-/- 1.552	-/- 1.833	-/- 1.723
Resterende financiële ruimte	2.519	3.816	3.820	5.008

Uitgangspositie:

▪ *Structurele overschotten Programmabegroting 2017*

Het saldo van de programmabegroting 2017 en de bijbehorende meerjarenraming was voor alle jaren positief. Destijds is besloten om de begrotingsoverschotten te storten in de bestemmingsreserve 'Nog te bestemmen bedragen', zodat tijd genomen kon worden om over een goede besteding van deze middelen na te denken en een integrale afweging te maken.

▪ *Overschot BUIG-gelden*

In oktober 2016 is aan de raad gemeld dat Roosendaal, vanwege het nieuwe verdeelmodel voor de BUIG-gelden, structureel € 4 miljoen extra middelen krijgt. Dit overschot is destijds niet ingezet ter dekking in de programmabegroting.

Intussen is gebleken dat het aantal bijstandsgerechtigden per 1 januari 2017 hoger is dan in oktober 2016 was geraamd. Dit zorgt ervoor dat het overschot op de BUIG-middelen, zoals vorig jaar is gepresenteerd, is geslonken.

De verwachtingen die wij als Roosendaal hebben omtrent de ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden gaan uit van een daling. Verschillende factoren liggen hieraan ten grondslag. Aan de ene kant zullen de aantallen stijgen als gevolg van de landelijke stijgingspercentages, regionale bedrijfssluitingen en de taakstelling met betrekking tot statushouders. Aan de andere kant verwachten we een daling vanwege de activiteiten uit het EAP, de afspraken voor uitstroom rondom het Werkgevers Service Punt, en nieuwe werkgevers die zich hier vestigen. Per saldo verwachten wij een afname van het aantal bijstandsgerechtigden in 2018 van 36, van 38 in 2019 en 24 in 2020.

Inmiddels is de begroting 2018 van het Werkplein Hart van West-Brabant ontvangen. Hieruit blijkt dat de verwachtingen van het Werkplein afwijken van onze verwachtingen met betrekking tot de ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden. Hier horen ook hogere uitkeringslasten bij.

Wettelijke eisen geven aan dat we de begroting van het Werkplein moeten overnemen in onze gemeentebegroting. Om toch onze eigen ambities en verwachtingen tot uiting te laten komen in de gemeentebegroting nemen we een stelpost op. De stelpost wordt opgenomen vanaf 2019 en de hoogte ervan wordt bepaald door het verschil in uitkeringslasten volgens het Werkplein en de uitkeringslasten volgens onze verwachtingen:

	2018	2019	2020	2021
Te betalen volgens Roosendaal	25.895.578	25.386.691	24.957.545	24.957.545
Te betalen volgens Werkplein	26.527.758	26.527.758	26.527.758	26.527.758
Verschil = stelpost		1.141.067	1.570.213	1.570.213

Het overschot op de BUIG-middelen wordt dan als volgt:

	2018	2019	2020	2021
Rijksbijdrage BUIG-middelen	28.389.510	28.389.510	28.389.510	28.389.510
Bijdrage aan Werkplein	-/- 26.527.758	-/- 26.527.758	-/- 26.527.758	-/- 26.527.758
Stelpost		1.141.067	1.570.213	1.570.213
Overschot BUIG-middelen	1.861.752	3.002.819	3.431.965	3.431.965

- *Decemercirculaire 2016*

Dit betreft de voordelen op de algemene uitkering uit de decemercirculaire 2016. De resultaten van de decemercirculaire zijn via een raadsmededeling aan de raad gemeld (d.d. 2 februari 2017).

- *Meicirculaire 2017*

Ook uit de meicirculaire blijken voordelen op de algemene uitkering voor de komende jaren. Een toelichting op deze cijfers is te vinden in de bijlage 'Resultaten meicirculaire 2017', die bij deze Kadernota is gevoegd.

- *Wijziging kapitaallasten*

Het Investeringsplan 2017 – 2020 is geactualiseerd en als bijlage bij de kadernota gevoegd. Als gevolg van de actualisatie ontstaat een voordeel op de kapitaallasten.

Echter, er is ook een wijziging in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) die zegt dat de afschrijvingstermijn van immateriële vaste activa naar 5 jaar moet worden teruggebracht. Omdat deze termijn nu langer is, levert dit een nadeel op.

Per saldo leveren de bovenstaande ontwikkelingen een nadeel op:

	2018	2019	2020	2021
Aanpassingen IP 2017-2021	86.508	85.033	104.206	85.346
Verkorte afschrijvingstermijn immateriële vaste activa	-/- 118.000	-/- 116.000	-/- 114.000	-/- 111.000
Totale wijziging	-/- 31.492	-/- 30.967	-/- 9.794	-/- 25.654

Vastgestelde raadsbesluiten:

In de periode tussen vaststelling van de programmabegroting 2017 en de Kadernota 2018 is een aantal raadsbesluiten genomen dat invloed heeft op de financiële uitgangspositie. Het gaat om de volgende besluiten:

- *Startersleningen*

Op 8 december 2016 heeft de raad de motie Starters op de woningmarkt aangenomen. Deze motie draagt het college op een extra storting te doen in het revolverende fonds bij SVn voor de verstrekking van circa 60 startersleningen.

- *Uitbreiding team Veiligheid, Toezicht en Handhaving*

Bij de raadsbehandeling van het Integraal Veiligheidsplan op 8 december 2016 heeft de raad de motie Uitbreiding Toezicht & Handhaving aangenomen. Met deze motie wordt het college opgedragen om een structureel budget voor extra capaciteit Toezicht en Handhaving van € 100.000 beschikbaar te stellen. Dekking wordt gevonden binnen het begrotingsoverschot 2017 en wordt daarna structureel in de begroting verwerkt. Deze motie wordt nu structureel verwerkt bij de Kadernota 2018.

- *Afschaffen OZB voor scouting en buurthuizen*

Bij de raadsbehandeling van de Kadernota 2017 is door de raad de motie Lastenverlichting sport via OZB aangenomen. Vervolgens is door de raad ook gevraagd om de OZB voor scouting en buurthuizen af te schaffen. Verwerking hiervan vindt nu plaats.

- *Herziene begroting WVS en meerjarenraming 2018-2020*

Op 6 april 2017 is de herziene begroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2020 van de WVS door de gemeenteraad behandeld. Een herziene begroting was nodig vanwege twee forse financiële tegenvallers:

  1. Een forse verlaging van de rijksbijdrage Wsw voor 2017 e.v. dan was voorzien.
  2. Een wijziging van de regeling Lage Inkomensvoordeel (LIV), waardoor een groot deel van het WVS-personeel toch niet in aanmerking komt voor deze regeling.

Deze tegenvallers worden rechtstreeks verhaald op de gemeenten. Voor Roosendaal betekent dat hogere bijdragen aan de WVS: in 2018 € 1.086.000, in 2019 € 1.285.000, in 2020 e.v. € 1.440.000. De raad heeft op 6 april besloten om de herziene begroting vast te stellen en de hogere bijdragen in de jaren 2018 t/m 2020 mee te nemen in de Kadernota 2018.

- *Herstructureringsplan WVS*

Op 23 februari jl. is het raadsvoorstel over het herstructureringsplan in de gemeenteraad behandeld. Het voorstel van het college aan de raad daarbij was om de kosten van de herstructurering (voor Roosendaal € 69.000 in 2017 en € 69.000 in 2018) ten laste te brengen van de algemene reserve van de WVS. De raad was echter van mening dat deze kosten ten laste van de gemeente moesten komen. Voor 2018 betekent dit een bedrag van € 69.000 (incidenteel).

- *Overdracht sportvelden aan verenigingen*

Met het vaststellen van de Kadernota 2016 is door de gemeenteraad bepaald dat het machinaal onderhoud op de sportparken wordt overgedragen aan de verenigingen. Ook de voorzieningen die niet direct nodig zijn voor de sportbeoefening (zoals tribunes en kantines) en overige buitensportgebouwen (kleedkamers) worden aan de sportverenigingen overgedragen. Aan deze verenigingen is een nieuwe gebruiksovereenkomst aangeboden waarin de nieuwe afspraken zijn vastgelegd. Hierin is onder andere opgenomen dat clubs geen gebruiksvergoeding meer hoeven te betalen en daarnaast een onderhoudsbijdrage krijgen. Per veld is een onderhoudsbudget vastgesteld.

- *Wielereperience*

Via het middel van de CityChallenge zijn ideeën en plannen ingediend voor de oude atletiekbaan van Thor. Uiteindelijk is daar het idee van de Wielereperience uit voortgekomen. De Wielereperience bestaat uit een asfaltbaan met brug, een mountainbike-trail en een pumptrack. De oude atletiek-opstallen worden gesloopt (met uitzondering van de poort en de wedstrijdstoren). Op 18 mei jl. is de raad akkoord gegaan met het realiseren van de Wielereperience en de jaarlijkse kapitaallasten ad € 37.000 te dekken uit de begrotingsoverschotten uit de programmabegroting 2017.

- *Kwaliteitsimpuls Grijs en Groen*

Op 20 april 2017 heeft de raad ingestemd met de afdoening van de motie Verhogen kwaliteitsniveau groen en grijs. Dit houdt in dat de raad akkoord is gegaan met de maatregelen die leiden tot een hoger onderhoudsniveau door toepassing van Streetprint op verkeersobjecten, incidentele en structurele reconstructie van versleten groenvakken, het verhogen van de frequentie van het dagelijks onderhoud van het groen en de introductie van effectgestuurd beheren. Besloten is om voor de structurele lasten de begrotingsoverschotten uit de programmabegroting 2017 aan te wenden.

Nog vast te stellen raadsbesluiten:

▪ *Begrotingen gemeenschappelijke regelingen*

In april zijn de begrotingen 2018 van de gemeenschappelijke regelingen ontvangen. Uit deze begrotingen blijkt dat voor een aantal gemeenschappelijke regelingen de gemeentelijke bijdragen voor de komende jaren hoger zijn dan geraamd. Het gaat om de volgende gemeenschappelijke regelingen en bijdragen:

	2018	2019	2020	2021
Werkplein Bijzondere Bijstand	-/- 245.000	-/- 245.000	-/- 245.000	-/- 245.000
Werkplein Bedrijfsvoeringskosten	-/- 775.000	-/- 1.340.000	-/- 1.508.000	-/- 1.715.000
Taakstelling: Bedrijfsvoeringskosten		+ 468.888	+ 551.422	+ 696.393
WVS	-/- 83.000	-/- 106.000	-/- 265.000	-/- 42.000
GGD	-/- 37.700	-/- 38.200	-/- 39.550	-/- 63.300
RWB Apparaatskosten	-/- 28.000	-/- 31.000	-/- 35.000	-/- 38.000
RWB Kleinschalig Collectief Vervoer	-/- 120.000	-/- 122.000	-/- 124.000	-/- 126.000
Veiligheidsregio Midden en West-Brabant	-/- 107.558	-/- 138.158	-/- 168.100	-/- 189.734
Totaal	-/- 1.396.258	-/- 1.551.470	-/- 1.833.228	-/- 1.722.641

Het college stelt met betrekking tot de begroting van het Werkplein Hart van West-Brabant voor om niet in te stemmen met de voorliggende begroting. Reden daarvoor is dat onze verwachtingen en ambities met betrekking tot het aantal bijstandsgerechtigden afwijken van de verwachtingen van het Werkplein. Wij gaan uit van een dalend klantenbestand, terwijl het Werkplein verwacht dat dit bestand zal stijgen. Uitgaande van een dalend aantal bijstandsgerechtigden, kunnen ook de bedrijfsvoeringskosten dalen.

Omdat wettelijke eisen ons verplichten om de (vastgestelde) begroting van een gemeenschappelijke regeling in onze eigen begroting op te nemen, moeten we de bedragen zoals het Werkplein deze aangeeft, verwerken. Wel nemen we een stelpost op om onze eigen verwachtingen en ambities tot uiting te laten komen in onze gemeentebegroting.

De hoogte van de gemeentelijke bijdrage voor bedrijfsvoeringskosten in 2018 staat min of meer vast. De hoogte van de bijdrage voor bedrijfsvoeringskosten voor 2019 en verder willen we op het niveau van 2018 houden. Immers, wij gaan uit van een dalend klantenbestand, waardoor ook de kosten voor bedrijfsvoering kunnen dalen. Voorzichtigheidshalve houden we de bedrijfsvoeringskosten in onze eigen begroting constant op het niveau van 2018.

De stelpost is derhalve gebaseerd op de bijdrage voor bedrijfsvoeringskosten voor 2018.

Voor een toelichting op de overige bedragen wordt verwezen naar het Raadsvoorstel Begrotingen 2018 gemeenschappelijke regelingen.

Resterende financiële ruimte:

Na verwerking van bovenstaande besluiten en ontwikkelingen resteert een financiële ruimte die ingezet kan worden voor autonome ontwikkelingen en nieuw beleid.

De ruimte die kan worden aangewend bedraagt:

	2018	2019	2020	2021
Financiële ruimte Kadernota 2018	2.519.000	3.816.000	3.820.000	5.008.000

Concrete investeringen 2018 en volgende jaren

Allereerst worden financiële bijstellingen voorgesteld die het gevolg zijn van eerdere besluiten of autonome ontwikkelingen. Deze aanpassingen worden onder de tabel toegelicht.

Autonome ontwikkelingen				
Omschrijving voorstel	2018	2019	2020	2021
A Bijdrage ICT-WBW	71.000	71.000	71.000	71.000
B Afdrachten rijksleges Burgerzaken	81.000	200.000	200.000	200.000
C Ondernemersfonds en Starterscentrum	230.000	230.000	230.000	230.000
D Gemeentelijke bijdrage in de exploitatiekosten van de truckparking	45.000	40.000	35.000	30.000
E Exploitatie fietsenstallingen	20.000	20.000	20.000	20.000
F Kostenstijging bedrag per inwoner Veilig Thuis	35.000			
Totaal	482.000	561.000	556.000	551.000

A. Bijdrage ICT-WBW

Op 1 december 2016 is de netwerkorganisatie WegwijsRoosendaal van start gegaan als toegangsorganisatie voor alle typen zorgverlening binnen de gemeente Roosendaal. In deze netwerkorganisatie werken professionals van de gemeente samen met de professionals van Mee en WijZijn. De circa 40 professionals van Mee en WijZijn maken gebruik van de kantoor- en netwerkfaciliteiten van de gemeente Roosendaal. Deze faciliteiten moeten bekostigd worden volgens de geldende verdeelsleutels van ICT WBW. Vooralsnog betekent dit een stijging van €71.000 van onze huidige bijdrage.

B. Afdrachten rijksleges Burgerzaken

Met ingang van maart 2014 is de geldigheidsduur van reisdocumenten voor personen van 18 jaar en ouder verlengd van 5 naar 10 jaar. Vanaf maart 2019 zullen gedurende een periode van 5 jaar alleen paspoorten en identiteitskaarten voor personen jonger dan 18 jaar worden verlengd, naast nieuwe documenten en vermissingen. Naar verwachting zullen daardoor 80% minder paspoorten worden verstrekt en 60% minder identiteitskaarten. Voor 2019 en verdere jaren betekent dit in vergelijking met de huidige begroting een verminderde opbrengst. Daarnaast hebben gewijzigde Rijksleges een structureel nadelig effect van € 81.000 vanaf 2018.

C. Ondernemersfonds en starterscentrum

Voor het ondernemersfonds is een vijfjarige overeenkomst afgesloten met de daarvoor opgerichte Stichting Ondernemersfonds Roosendaal waarbij de gemeente jaarlijks € 150.000 bijdraagt, de overige inkomsten bedragen de opbrengsten van de reclamebelasting voor de ondernemers op Borchwerf 1 en Majoppeveld.

Het starterscentrum is in 2010 in Roosendaal gestart en inmiddels actief in Roosendaal, Bergen op Zoom, Steenberg en Woensdrecht. Met zijn partners, naast deze vier gemeenten inmiddels 17 ondernemingen, drie onderwijsinstellingen en de BOM en de provincie Noord-Brabant werd een strategische agenda 2017-2020 uitgewerkt, die in september 2017 wordt ondertekend. Deze agenda betekent een jaarlijkse bijdrage vanuit Roosendaal van € 80.000.

D. Gemeentelijke bijdrage in de exploitatiekosten van de truckparking

Bij de start van de truckparking is door de gemeente een overeenkomst gesloten met de chauffeurs die waren aangesloten bij de SVPR, waardoor zij een verlaagd tarief betalen voor hun chauffeurs. Momenteel zijn er nog 34 chauffeurs die gebruik maken van de tarieven in die overeenkomst. Parkeerbeheer heeft de ontstane tekorten de afgelopen jaren uit hun eigen reserves weten te dekken. De gedeelde opbrengsten voor de truckparking bedragen momenteel ca. € 45.000. De verwachting is dat er door natuurlijk verloop een afname van deze gedeelde omzetten zal plaatsvinden tot € 30.000 in 2021.

E. Exploitatie fietsenstallingen

Door het besluit om 52 koopzondagen in te stellen zijn de fietsenstallingen Markt en Roselaar iedere zondag open en beschikbaar voor onze binnenstadsbezoekers. Dit heeft tot gevolg dat de exploitatiekosten omhoog zijn gegaan met € 20.000. Dit betreft kosten voor: personeel, schoonmaak, energie en andere diverse verbruikskosten.

F. Kostenstijging bedrag per inwoner Veilig Thuis

Naast de eenmalige aanvullende bijdrage die centrumgemeente Breda aan Veilig Thuis heeft verstrekt om de lopende werkzaamheden naar behoren uit te kunnen voeren, blijkt nu dat Veilig Thuis bij gelijkblijvende workload structureel meer subsidie nodig heeft. Dit is ook nodig voor de hogere loonkosten 2018. We houden rekening met een kostenstijging van € 0,50 cent per inwoner. De huidige gemeentelijke bijdrage voor Veilig Thuis bedraagt € 5,28 per inwoner. Tevens wordt er gewerkt aan een meerjarenperspectief, door de landelijke aanscherping meldcode huiselijk geweld is de verwachting dat er vaker een beroep wordt gedaan op veilig thuis. Vanwege deze aanscherping is Veilig Thuis ook een lobby gestart in Den Haag om van het ministerie VWS extra budget te krijgen. Veilig Thuis vindt het niet reëel om de rekening van de landelijke aanscherping bij de gemeenten leggen.

Voorstellen Kadernota 2018

Na de bijstelling op basis van autonome ontwikkelingen en eerdere besluiten blijft er geld beschikbaar om nieuwe voorstellen doen. In deze Kadernota wordt voorgesteld om deze te verwerken in de Programmabegroting 2018.

Voorstellen Kadernota 2018					
Omschrijving voorstel	2018	2019	2020	2021	
A	Opkomstbevordering verkiezingen	30.000			
B	Integrale Veiligheid	150.000	150.000	150.000	150.000
C	Capaciteit ambtelijke organisatie	850.000	850.000	850.000	850.000
D	Onderwijshuisvesting VO	4.100.000			
E	Aanvullende middelen voor- en voegschoolse educatie	350.000			
F	Kindervakantiewerk en jeugdactiviteiten	10.200	10.200	10.200	10.200
G	Vernieuwing sportaccommodaties	182.550	197.250	196.200	195.150
H	Citymarketing	200.000			
I	Continuering succesvolle acties EAP	80.000	80.000	80.000	80.000
J	Actieplan Roosendaal Futureproof	550.000	50.000	50.000	50.000
K	Fietsenstalling Roselaar	50.000			
L	Project tijdelijke goedkope huurwoningen	365.000			
M	Woonconnect	300.000			
N	Tijdeenheden afrekentarieven parkeergarages verlagen naar 20 minuten	140.000	140.000	140.000	140.000
O	Uitvoering Verbindend Water	50.000			
P	Stimuleringsregeling verbeteren wooncomfort eigen woning	30.000	15.000	15.000	15.000
Q	Ophoging raming voor Wmo individueel vervoer	220.000	220.000	220.000	220.000
Totaalbedrag aan voorstellen		7.657.750	1.712.450	1.711.400	1.710.350

A. Opkomstbevordering verkiezingen

Op 21 maart 2018 worden de gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Een extra communicatietraject is bedoeld om vooral jongeren te stimuleren om hun stem uit te gaan brengen. Dit willen

we doen door de volgende initiatieven, zoals Stemhulp (zoals bijvoorbeeld Stemwijzer, Kieskompas, De stem van), Verkiezingskrant, Dag van de lokale democratie (jongeren en politiek) en Promotieartikelen. Verder wordt er een mailing en social media actie gestart.

B. Integrale Veiligheid

De maatschappelijke weerbaarheid kan vergroot worden door de in 2017 gestarte subsidiemaatregel voor inbraakpreventie (€ 50.000) voort te zetten de komende jaren en door een stimulans om de buurtpreventie 100%-dekkend te krijgen in de stad (€ 33.000). Daarnaast wordt verder ingezet op de aanpak van ondermijning door de frequentie van het aantal controle-acties te verhogen van vijf actiedagen naar acht per jaar.

C. Capaciteit ambtelijke organisatie

Het aantrekken van de economie leidt tot meer werk, met name in het ruimtelijk domein. Maar ook de ontwikkelingen in het sociaal domein en verder in de maatschappij vragen meer capaciteit. Daarnaast leiden autonome ontwikkelingen rond het werk van de buitendienst en areaaluitbreidingen tot een capaciteitsvraag.

D. Onderwijshuisvesting Voortgezet Onderwijs (VO)

In 2016 is met de scholen in het voortgezet onderwijs gesproken over doordecentralisatie onderwijshuisvesting. De kosten voor decentralisatie passen binnen de middelen die jaarlijks door het rijk beschikbaar worden gesteld, maar vanwege de grote huisvestingsopgave op korte termijn zijn in de afspraken ook incidentele kosten opgenomen ten behoeve van een kwaliteitsimpuls voor de besturen. Belangrijkste wijziging in de hedendaagse werkelijkheid komt met name door de landelijke trend/ontwikkeling dat de norm voor bouwkosten voor nieuwe schoolgebouwen hoger worden ingeschat dan de VNG-norm.

E. Aanvullende middelen voor- en vroegschoolse educatie

Het wegvallen van de wet OKE vanaf 2018 en een flinke verlaging op het budget OAB vanaf 2018 zorgen voor een lager beschikbaar budget voor voor- en vroegschoolse educatie, echter in de praktijk zien we een stijging van het aantal geïndiceerde kinderen. Hierdoor ontstaat bij het huidige beleid een structureel tekort van € 350.000. Een onderzoek wordt opgestart hoe het beleid hierop kan worden aangescherpt.

F. Kindervakantiewerk en jeugdactiviteiten

Op 6 april 2017 heeft de raad de motie kindervakantiewerk en jeugdactiviteiten aangenomen. Deze motie verzoekt het college voor 2018 en verder een structurele subsidieregeling voor kindervakantiewerk en jeugdactiviteiten in een nadere regel op te nemen. Hiertoe is de nadere regel kindervakantiewerk en jeugdactiviteiten opgesteld, die voor 1 juli 2017 ter besluitvorming aan het college wordt aangeboden. Het subsidieplafond bedraagt € 10.200.

G. Vernieuwing sportaccommodaties

Gemeente Roosendaal wil investeren in sportaccommodaties om de bruikbaarheid ervan te verbeteren, het sportaanbod te verbreden en het verenigingsleven te versterken. Daarvoor wordt investeringsruimte gevraagd om kunstgrasvelden aan te leggen voor voetbalverenigingen en faciliteiten aan te leggen die innovaties in de sport stimuleren. Bij dit laatste kan gedacht worden aan de aanleg van Paddel banen of een water-kunstgrasveld voor hockey.

H. Citymarketing

De citymarketingstrategie zal voor de zomer aan de Raad worden toegestuurd. De eerste krachtlijnen zijn nu al wel zichtbaar en het is duidelijk dat de nieuwe citymarketingstrategie iets gaat betekenen voor de structuur van de gemeentelijke organisatie, hier gaat in de beginfase een kwartiermaker mee aan de slag. Daarnaast zijn er ook concrete acties en campagnes, daar willen we al wel mee kunnen starten en daarom wordt er voor citymarketing incidenteel budget vrijgemaakt.

I. Continuering succesvolle acties EAP

Het EAP bevat een aantal acties die succesvol blijken en daarom structurele borging verdienen. Het betreft met name het Innovitapark, het centrum voor Mobiliteit en Logistiek en Roosendaal on Stage. Ook is een jaarlijkse update van de economische barometer randvoorwaarde om in de uitvoering de keuzes te kunnen maken en onderbouwen.

J. Actieplan Roosendaal Futureproof

Het Actieplan Roosendaal Futureproof is in nauwe samenwerking met de Roosendaalse samenleving opgesteld. Er is een groot aantal acties en projecten benoemd om Roosendaal bewuster en duurzamer te maken. Deze acties en projecten hebben betrekking op meerdere beleidsvelden: wonen, afval, energie en klimaat, mobiliteit, groen en water, mens en zorg. (€ 50.000 structureel)

Naar aanleiding van uitgevoerde duurzaamheidsscans bij buurthuizen wordt geadviseerd om het bestaande duurzaamheidsfonds sportaccommodaties om te vormen tot een duurzaamheidsfonds sportaccommodaties en buurthuizen en hier € 500.000 extra voor beschikbaar te stellen.

K. Fietsenstalling Roselaar

De fietsenstalling aan de Roselaar is een aan opfrisbeurt toe. Dit leidt tot een eenmalige extra investering in 2018 van €50.000. Hiermee wordt ook voorzien in openbare toiletten, oplaadpunten voor e-bikes, uitstraling gevel en binnenkant, verbetering en verduurzaming verlichting. De opknopbeurt geeft uitvoering aan een tweetal moties: openbare toiletten en oplaadpunten voor e-bikes.

L. Project tijdelijke goedkope huurwoningen

In de Woonagenda is afgesproken dat gemeente en AlleeWonen 100 tot 200 tijdelijke huurwoningen willen realiseren in het goedkope segment voor 1 en 2 persoonshuishoudens. AlleeWonen neemt de onrendabele top voor haar rekening, die hoger uitvalt als gevolg van de korte exploitatieduur. De gemeente neemt het bouw- en woonrijp maken voor haar rekening.

M. Woonconnect

Woonconnect is een landelijk project (Citydeal) om woningen te digitaliseren. De gegevens worden ter beschikking gesteld aan de bewoners. De bewoners kunnen met deze gegevens bezien op welke wijze hun woning verbeterd kan worden voor duurzaamheid/energie, levensloopgeschiktheid en zorg. We willen starten met een pilot voor 2 jaar voor 1000 woningen. Kosten per woning bedragen € 250,-.

N. Tijdeenheden afrekenenheid parkeergarages verlagen naar 20 minuten

Per 1 januari 2017 is de afreken tijdeenheden in de parkeergarage op 30 minuten gebracht. De indruk bestaat dat er een breed draagvlak bij de inwoners van Roosendaal bestaat voor het nog verder verlagen van de afreken tijdeenheden naar 20 minuten. Het berekende omzetverlies voor Parkeerbeheer op jaarbasis bedraagt € 140.000 structureel.

O. Uitvoering Verbindend water

Met de motie Verbindend Blauw droeg de gemeenteraad het college op om een impuls te geven aan het Roosendaalse waterbeleid. In een participatieve aanpak wordt momenteel toegewerkt naar een uitvoeringsagenda met een passend maatregelenplan.

P. Stimuleringsregeling verbeteren wooncomfort eigen woning

Voor het opstarten van deze Stimuleringsregeling wordt een budget van € 1.000.000 gereserveerd, waarmee naar schatting 40 á 50 leningen worden verstrekt.

Q. Ophoging raming voor Wmo individueel vervoer

Een vervoersvoorziening biedt mogelijkheden voor minder mobiele cliënten om toch zelfredzaam te zijn, mee te kunnen doen in de maatschappij waarbij het normale leven leidend is. Daarnaast voorkomt het ook eenzaamheid bij deze groep cliënten, doordat ze met een vervoersvoorziening mobiel zijn en kunnen gaan en staan waar ze willen. Met oog op de reeds genoemde vergrijzing en extramuralisering zijn deze kosten structureel gestegen.

Totaaloverzicht voorstellen en bijbehorende dekking

	2018	2019	2020	2021
Autonome ontwikkelingen	482.000	561.000	556.000	551.000
Voorstellen Nieuw Beleid	7.657.750	1.712.450	1.711.400	1.710.350
Totaal benodigde dekking	8.139.750	2.273.450	2.267.400	2.261.350

	2018	2019	2020	2021
Structurele financiële ruimte	2.519.000	3.816.000	3.820.000	5.008.000
In te zetten stelpost sociaal domein uit Programmabegroting 2017	220.000	220.000	220.000	220.000
Incidentele ruimte:				
Saldo Jaarrekening 2016	4.100.000			
Risicoreserve sociaal domein	715.000			
Algemene reserve	600.000			
Aanwezige dekking	8.154.000	4.036.000	4.040.000	5.228.000

In de Programmabegroting 2017 is een stelpost binnen het sociaal domein opgenomen die kan worden ingezet ter dekking van tegenvallers of voorstellen binnen het sociaal domein. Deze stelpost zetten we nu in voor het voorstel Wmo individueel vervoer. Er resteert dan nog een bedrag op de stelpost van € 459.000 in 2018, € 723.000 in 2019, € 760.000 in 2020 en € 760.000 in 2021.

Het saldo van de jaarrekening 2016 (€ 4,1 miljoen) zal worden aangewend ter dekking van het voorstel Onderwijshuisvesting Voortgezet Onderwijs (€ 4,1 miljoen).

Het voorstel m.b.t. aanvullende middelen voor- en vroegschoolse educatie (€ 350.000) en het voorstel met betrekking tot tijdelijke goedkope huurwoningen (€ 365.000) zullen gedekt worden uit de risicoreserve sociaal domein.

De algemene reserve wordt aangewend ter dekking van de voorstellen voor Duurzaamheidsagenda (€ 500.000 incidenteel), Verbindend Water (€ 50.000) en Fietsenstallingen (€ 50.000 incidenteel).

De overige voorstellen worden gedekt uit de beschikbare structurele ruimte.

Samenvattend ziet het financiële beeld er dan als volgt uit:

	2018	2019	2020	2021
Benodigde dekking	8.139.750	2.273.450	2.267.400	2.261.350
Aanwezige dekking	8.154.000	4.036.000	4.040.000	5.228.000
Overschot	14.250	1.762.550	1.772.600	2.966.650

Voorzichtigheidshalve wil het college niet de volledige ruimte inzetten voor nieuwe voorstellen. Er is namelijk sprake van een aantal onzekerheden, waarvoor we nog een buffer willen aanhouden. Deze onzekerheden betreffen:

- Het onderzoek naar het nieuwe verdeelmodel voor de BUIG-middelen.
- Onzekerheden over nieuw kabinetsbeleid. De meicirculaire 2017 is beleidsarm. Zodra er een nieuw kabinet is aangetreden, wordt duidelijk welke prioriteiten gesteld gaan worden en wat dit financieel betekent.
- Het komende jaar moet blijken of onze verwachtingen met betrekking tot de ontwikkelingen in het sociaal domein (o.a. het aantal bijstandsklanten) ook gerealiseerd worden.

BIJLAGE: Uitkomsten meircirculaire 2017

Inleiding

Op 1 juni 2017 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken de Meircirculaire Gemeentefonds 2017 gepubliceerd. De circulaire informeert de gemeenten over de uitkeringen uit het gemeentefonds, zijnde de algemene uitkering, de integratie-uitkering Sociaal Domein en de decentralisatie- en (overige) integratie-uitkeringen.

De volledige tekst van de meircirculaire is te vinden via

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/circulaires/2017/06/01/meircirculaire-gemeentefonds-2017>.

Informatie

Binnen het gemeentefonds maken we een onderscheid tussen de algemene uitkering en de integratie-uitkering sociaal domein. Binnen de algemene uitkering worden ook eventuele (wijzigingen in) decentralisatie-uitkeringen meegenomen (oormerkingen). De integratie-uitkering sociaal domein bestaat uit de drie onderdelen WMO, Jeugd en Participatie.

Allereerst wordt hieronder de totale uitkering uit het gemeentefonds voor de gemeente Roosendaal in beeld gebracht. Vervolgens wordt verder ingezoomd op de algemene uitkering en integratie-uitkering sociaal domein.

In onderstaande tabellen wordt steeds een vergelijking met de uitkomsten van de decembercirculaire 2016 gemaakt. De meerjarige uitkomsten van de decembercirculaire 2016 zijn meegenomen in de financiële uitgangsspositie van de Kadernota 2018.

Totale uitkering uit het gemeentefonds voor de gemeente Roosendaal

De totale uitkering uit het gemeentefonds op basis van de meircirculaire 2017 ziet er voor de gemeente Roosendaal als volgt uit:

Totaal Gemeentefonds Bedragen * € 1.000	2017	2018	2019	2020	2021
Meircirculaire 2017	121.406	122.695	124.080	125.123	126.472
Decembercirculaire 2016	118.836	118.837	119.589	120.473	121.675
Vershil	+ 2.570	+ 3.859	+ 4.491	+ 4.650	+ 4.797

Ten opzichte van de decembercirculaire 2016 stijgt de uitkering uit het gemeentefonds voor de gemeente Roosendaal van € 2,6 miljoen in 2017 olopend naar circa € 4,8 miljoen in 2021.

Een uitsplitsing van deze voordelige verschillen naar de algemene uitkering en de integratie-uitkering sociaal domein is in onderstaande tabel gemaakt.

Uitsplitsing verschil Bedragen * € 1.000	2017	2018	2019	2020	2021
Algemene uitkering	1.204	2.357	3.006	3.002	3.131
IU Sociaal Domein	1.367	1.502	1.486	1.648	1.666
Totaal verschil	+ 2.570	+ 3.859	+ 4.491	+ 4.650	+ 4.797

Algemene uitkering

Onderstaande tabel laat het verloop van de algemene uitkering zien voor de gemeente Roosendaal. Hierbij zijn ook de mogelijke oormerkingen op basis van de meicirculaire meegenomen.

Algemene uitkering Bedragen * € 1.000	2017	2018	2019	2020	2021
Meicirculaire 2017	74.721	78.297	80.482	82.077	83.451
Decembercirculaire 2016	73.517	75.940	77.477	79.075	80.320
Verschil	+ 1.204	+ 2.357	+ 3.006	+ 3.002	+ 3.131
Oormerkingen n.a.v. meicirc. 2017	-/- 570	-/- 511	-/- 522	-/- 523	-/- 528
Totale mutatie	+ 634	+ 1.845	+ 2.484	+ 2.479	+ 2.603

De meicirculaire is gebaseerd op de Voorjaarsnota van het kabinet en is beleidsarm. Na de verkiezingen van 15 maart is er nog geen nieuw kabinet. Nieuwe plannen zullen op zijn vroegst verwerkt worden in de komende Miljoenennota, die in september 2017 verschijnt. Wat nu in de meicirculaire is opgenomen zijn mutaties als gevolg van loon- en prijsstijgingen.

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Wijzigingen in rijksuitgaven hebben direct invloed op de omvang van de algemene uitkering, volgens het principe 'samen de trap op, samen de trap af'. De jaarlijkse toe- of afname van het gemeentefonds, die voortvloeit uit dit principe, wordt het accres genoemd.

De Voorjaarsnota resulteert voor de komende jaren in een hoger accres dan in de vorige circulaire nog was voorzien. Dit komt vooral door de hogere inflatie, die doorwerkt in een hogere loon- en prijsontwikkeling op de rijksbegroting. De Miljoenennota 2017 ging nog uit van een inflatie van 0,6 procent voor 2017, in de raming van het Centraal Planbureau die voor de Voorjaarsnota is gebruikt, is dat 1,6 procent. Ook voor de jaren 2018-2021 ligt de geraamde inflatie hoger dan waarvan vorig jaar nog werd uitgegaan.

Voor de berekening van de loon- en prijsontwikkeling voor de rijksbegroting is eveneens de contractloonstijging voor de markt van belang. Ook deze is sinds vorig jaar gestegen.

Oormerkingen

De oormerkingen die in bovenstaande tabel worden genoemd, zijn hieronder verder toegelicht.

Oormerkingen n.a.v. meicirc. 2017 Bedragen * € 1.000	2017	2018	2019	2020	2021
Gezond in de stad		176	176	176	176
DU Verhoogde Asielinstroom – partieel effect	254				
DU Verhoogde Asielinstroom – participatie en integratie	141				
IU WMO	176	246	246	247	252
Beëindigen betalingen aan derden		89	100	100	100
Totaal oormerkingen	570	511	522	523	528

- Gezond in de stad: Het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (GIDS) wordt voortgezet in de jaren 2018 tot en met 2021. De middelen zijn verdeeld over de gemeenten op basis van een selectie van wijken met de laagste statusscore van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) ten opzichte van andere wijken in Nederland. De opzet van het stimuleringsprogramma GIDS blijft ongewijzigd. Het programma geeft de geselecteerde gemeenten extra ruimte om de gezondheid van mensen in een lage sociaal-economische positie structureel en duurzaam te verbeteren. Een

lokale en integrale aanpak is daarbij van belang.

- DU Verhoogde Asielinstroom: Het Rijk heeft als gevolg van de verhoogde asielinstroom voor de jaren 2016 en 2017 jaarlijks een bedrag beschikbaar gesteld van € 190,5 miljoen. Verdeling van deze bedragen over de gemeenten vindt achteraf plaats op basis van realisatiecijfers. Bij de septembercirculaire en decembercirculaire heeft de gemeente Roosendaal al een bedrag toegekend gekregen voor de periode januari t/m oktober 2016. De bedragen die betrekking hebben op de maanden november en december van 2016 en de maanden januari t/m april 2017 zijn bij de meicirculaire 2017 toegekend.
- IU WMO: Aan de stijging van deze uitkering liggen verschillende oorzaken ten grondslag:
  - De loon- en prijsbijstelling voor de tranche 2017 is toegekend.
  - De beschikbare volumemiddelen 2018 zijn toegekend.
  - De tranche extramuralisering 2018 is toegekend.
  - De huishoudelijke verzorging voor nieuwe Wlz-cliënten met een modulair pakket thuis vallen per 1 januari 2017 onder de verantwoordelijkheid van Wlz-uitvoerders. Voor bestaande cliënten geldt bij de overgang naar de Wlz dat continuïteit van zorg noodzakelijk is. Daarom geldt voor bestaande cliënten een vast overgangsmoment, te weten 1 april 2017. Gemeenten worden voor deze uitloop gecompenseerd.
  - Gemeenten worden gecompenseerd voor het effect van het vervallen van de ouderentoeslag.
  - Gemeenten ontvangen een compensatie in verband met de eigen bijdragen die gemeenten niet ontvangen voor het verstrekken van hulpmiddelen en woningaanpassingen aan Wlz-cliënten.
- Beëindigen betalingen aan derden: Vanaf 2018 is geen sprake meer van rechtstreekse betalingen uit het Gemeentefonds aan derden. Bestaande reserveringen binnen het gemeentefonds worden daarom met ingang van 2018 ongedaan gemaakt. De middelen worden toegevoegd aan de algemene uitkering. Het betreft bijvoorbeeld reserveringen voor de VNG, het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) en het A+O-fonds. Deze kosten worden in de toekomst rechtstreeks aan de gemeenten gefactureerd. Om gezamenlijke activiteiten in de toekomst financieel te kunnen blijven faciliteren, is de VNG voornemens om een Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering in het leven te roepen. Het bedrag dat vanaf 2018 aan de algemene uitkering wordt toegevoegd, kan gereserveerd worden ter dekking van de gemeentelijke bijdrage aan dit fonds. Met ingang van 2019 stijgt het bedrag dat aan de algemene uitkering wordt toegevoegd. Vanaf 2019 geldt namelijk een soortgelijke reden voor betalingen aan de Waarderingskamer.

Ontwikkelingen

In de decembercirculaire 2016 was aangekondigd dat een deel van de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) met ingang van 1 januari onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht zou worden. Om gemeenten hiertoe in staat te stellen, zouden vanaf 2018 middelen worden toegevoegd aan de algemene uitkering. Omdat parlementaire behandeling van het voorstel later plaatsvindt dan was voorzien, is het bovenstaande uitgesteld. Het voorgenomen jaar van invoering is nu 2019. Uitsluitel over de omvang en verdeling van middelen volgt naar verwachting in de decembercirculaire 2017.

Integratie-uitkering Sociaal Domein

De voorgenomen overheveling per 2018 van de integratie-uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering is uitgesteld. Het Rijk heeft ingestemd met het verzoek van de VNG om eerst afspraken te maken over de structurele indexering van de budgetten. Besluitvorming daarover is aan een nieuw kabinet, zodat overheveling naar verwachting niet eerder dan 2019 kan plaatsvinden.

Het verloop van de integratie-uitkering sociaal domein ziet er als volgt uit:

IU Sociaal Domein Totaal <i>Bedragen * € 1.000</i>	2017	2018	2019	2020	2021
Meicirculaire 2017	46.686	44.399	43.598	43.046	43.021
Decembercirculaire 2016	45.319	42.897	42.112	41.399	41.355
Vershil	+ 1.367	+ 1.502	+ 1.486	+ 1.648	+ 1.666

Het grootste deel van deze stijging wordt verklaard door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2017.

Een uitsplitsing van de integratie-uitkering sociaal domein naar de drie onderdelen is hieronder weergegeven.

IU Sociaal Domein WMO <i>Bedragen * € 1.000</i>	2017	2018	2019	2020	2021
Meicirculaire 2017	10.825	11.050	10.925	10.974	10.956
Decembercirculaire 2016	10.490	10.311	10.188	10.163	10.146
Vershil	+ 336	+ 739	+ 737	+ 810	+ 810

IU Sociaal Domein Jeugd <i>Bedragen * € 1.000</i>	2017	2018	2019	2020	2021
Meicirculaire 2017	18.282	16.642	16.643	16.753	16.839
Decembercirculaire 2016	18.019	16.744	16.744	16.747	16.831
Vershil	+ 263	-/- 102	-/- 102	+ 7	+ 8

IU Sociaal Domein Participatie <i>Bedragen * € 1.000</i>	2017	2018	2019	2020	2021
Meicirculaire 2017	17.579	16.706	16.030	15.320	15.226
Decembercirculaire 2016	16.811	15.842	15.180	14.489	14.379
Vershil	+ 768	+ 864	+ 850	+ 831	+ 847

- WMO

Voor dit onderdeel geldt voor ieder jaar een toename van de uitkering. Dit wordt veroorzaakt door:

- De loon- en prijsbijstelling 2017.
- Groeiruinimte (volumegroei).
- Correctie voor de uitname ten behoeve van herinstromers Wlz. Dit houdt in dat het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de uitname uit deze uitkering voor de herinstromers in de Wlz met ingang van 2017 structureel zal corrigeren.
- Het toevoegen van de tranche 2018 voor extramuralisering.
- Compensatie voor het vervallen van de ouderentoeslag. Door het vervallen van de ouderenbijdrage ontvangen gemeenten lagere opbrengsten aan eigen bijdragen. Dit wordt vanaf 2018 gecompenseerd.

- Jeugd

Voor het onderdeel Jeugd geldt alleen voor 2017 een substantiële toename van de uitkering. Voor de jaren 2018 en 2019 geldt een negatieve bijstelling. De wijzigingen in deze uitkering zijn de volgende:

- De loon- en prijsbijstelling 2017 (toename uitkering).
- Correctie voor de uitname ten behoeve van herinstromers Wlz (toename uitkering).
- De Stichting Adoptievoorzieningen werd in 2015 en 2016 door de VNG via een uitname uit de integratie-uitkering sociaal domein, onderdeel Jeugd, bekostigd. Ook voor 2017 vindt bekostiging op deze wijze plaats. Vanaf 2018 zal het ministerie van Veiligheid en Justitie deze verantwoordelijkheid structureel overnemen. De middelen die hiervoor waren opgenomen in deze uitkering worden overgeheveld naar het ministerie van V&J (afname uitkering).
- Intensieve zorg kinderen met een somatische aandoening: Een groter deel van de intensieve kindzorg komt met ingang van 2018 onder de Zorgverzekeringswet te vallen. Hiermee gaat een verschuiving van de integratie-uitkering sociaal domein, onderdeel Jeugd, naar de Zorgverzekeringswet gepaard (afname uitkering).

- Participatie

Voor het onderdeel Participatie geldt jaarlijks een toename van de uitkering. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn:

- De loon- en prijsbijstelling 2017.
- Vrijval bonus beschut werken: Op het beschikbare budget 2017 voor de eenmalige decentralisatie-uitkering 'Bonus beschut werken' is een bedrag overgebleven. Het kabinet heeft besloten om deze middelen toe te voegen aan de integratie-uitkering sociaal domein. (Overigens krijgt Roosendaal uit deze decentralisatie-uitkering in 2017 een bedrag van € 3.000.)